

Olyan jó volt.

Olyan jó volt néhány órára elfeledkezni, hogy odakint micsoda szörnyűségek dunnak. Olyan jó volt elcsodálkozásban csak szemtel tágra karakázni, lelket engedni nagyra-nagyra. nőni, szívet engedni dobogni. Olyan jó volt elfeledni a nagy túlekedést, a lezárt boltokat, az adót, a munkanélküliséget, a száraz kenyert, a reménytelenséget! Nem tudni szerdán este semmi másról, csak a kakukos órá alatt magyarul szólókról, az órából kilépők deli táncáról, a színekben tobzódó leánykák nagyszerű ritmusáról.

Olyan jó volt egyeknek tudni egymást az Ipartestület dísztermében egybegyűltek minden rangu, minden állásu emberével. Kezet kézbe téve hallgatni a mesét magyar parasztról, magyar katonáról, magyar muzsikáról. Olyan jó volt hallgatni egy nagy ember megrázó szavait ennek a mesehallgatásban egymásratalált, egybefonódott salgótarjáni lélektömegnek az egységből táplálkozó fokozódott feladattairól. Arról, hogy igeni szenvedni, tűrni, megpróbáltatásokat kell viselni a végső határig, mert a goltós töviskoszoru vérgyöngyöző szenvedéseit talán már holnap felváltja a feltámadás.

Olyan jó volt egy magyar pap lelkéből szűrődni a magyar muzsika gyönyörűsége nedűjét és megrészegedni a melódiai és harmóniai nagyszerű simogatástól.

Olyan jó volt a fiatalok színes táncának magyaros ütemeire lélekből a pódiumra ugrani és járnijárni a magyar toborzót, a kettőt és röpdösni a menyasszonytáncot.

Olyan jó volt behunyt szemekkel két kézzel felrebolni mindent-mindent, ami kint van és vakon, kétségbeesetten hinni, hinni, bizni

és reményleni. Akarni, hogy az Ipartestület négy fala kitáguljon és kiszórja magából annak az esztének minden erős hitét és reményességét a horgasztott fejűek, a betegén vánszorgók, a hitüket vesztettek közé.

Olyan jó volt hinni, hogy ez a sok szépség, muzsika, dal, tánc, szépszólás az éhezők szeméről törli le a keserűséget könnyűen s akik ezt az estét létrehozták, ezért fáradtak, lelkük virágjából kenyértermést vihetnek az elesettek asztalára

Oly jó volt felbotorkálni könyyes szemmel a buboskemencés, kakukos óras, cifrányéros színpadszobába és mindent, mindent magunkba ölelve, minden mást elfeledve együtt zokogni avval az öreg paraszttal, hogy Isten áld meg a magyart.

Olyan jó volt érezni, hogy nem pusztulhat el a nép, a város, amely így tud áldozni, hinni és imádkozni.

Olyan jó volt! Sz. I.

Képviselők az adóemelésekről és fizetésleszállításokról.

A szerdán lepergett Magyar Est folyamán érdekes beszélgetést volt alkalmunk az Ipartestületben ellesni.

Sztranyavszky Sándor képviselőnk a képviselőház ülésének elhúzóda miatt csak későn indulhatott Budapestre s így a tervezett délutáni öt órai vonat helyett csak éjjeli 11 órakor érkezett meg autójával. Természetesen így a műsoron hirdetett beszédjét sem tarthatta meg. Lapunk más helyén az előadást követő vacsorán mondott pohárköszöntőjét ismertettük, amely azonban nem pótolta a máskor elmondandó, elmaradt szövegét Salgótarján közönségéhez.

Vacsora után a táncterembe kilépő képviselő nagy csoport iparos és kereskedő vette körül és a hatalmas embergyűrű közepére került képviselő azonnal a kedden megjelent adórendeletekről kezdte ostromolni.

Igyekszünk az érdekes és mindenkire érdekelő bíró beszélgetésnek legalább töredékeit ellesni és sikerült néhány gondolatot papírra vetni.

Képviselőnk a Nemzeti Egység pártjának elnöke lévén kétszeres sulyt bír fel fogásának minden megnyilatkozása különösen ha azokat éppen hűségvesztés számára teszi meg.

A kérdésekre adott feleleteiből következtetést volt alkalmunk megjegyezni.

A tisztviselői fizetésleszállítás kényszerű szükség volt. Ezt is mint a

többi intézkedést jobban fájallják azok talán akik kiadták, mint azok, akiket érint. De hozzá kellett nyulni ha csekély mértékben is a közalkalmazottak fizetéséhez, mert ennek elmaradása a többi vállain súlyos terheket hordó és most még nagyobb terheket kényszerűen vállaló társadalmi rétegek és foglalkozási ágak között a legnagyobb visszatetszést és felháborodást váltotta volna ki. De támadási felületet nyújtott volna nemcsak a kormány pénzügyi politikájára nézve de legelőtlen a tisztviselőtársadalomra nézve. Így a tisztviselőtársadalom ellenes hangulat, amely egyébként is jelszava némely politikai pártnak nem juthat további kifejlődéshez.

Annak idején én nemcsak a tisztviselői illetménynek leszállítása miatt léptem ki az egységes pártból. Kileptem azért, mert a Károlyi kormányt megítélem szerint alkalmatlannak találtam az előtte állott feladatok elvégzésére. A Gömbös kormányt pedig feltétlenül alkalmatlannak tartom erre a feladatra. Nem tartom volna szerencsés dolognak a tisztviselői fizetés leszállításával előálló 12000.000 pengő megtakarítást elejteni, mert azt a hiányt feltétlenül be kellett volna állítani más helyen, amire mód nem volt. Gömbös Gyúitát kvalitásánál fogva alkalmatlannak tartom arra, hogy az országot nehéz helyzetéből kivezesse s így neki a végső eszközöket, amelyeket a Károlyi kormánytól megtagadtam rendelkezésre bocsájtom.

Ha a tisztviselő társadalom fizetését nem csökkentjük, hanem bizonyos körök által annyira propagált infláció vagy devalváció fegyverét vesszük igénybe, úgy a közalkalmazottak nem 3-8 százalékos fizetésredukcióhoz, de 50 százalékos fizetés eléréstelenedéshez jutottak volna a pénz vásárló erejének elértéktelenedése folytán.

A költségvetés keretei lefaragásának úgy ez az eszköz, mint a többi adójavaslat, illetve rendelet, amely tudjuk mily felzudulást váltott ki ország-szerte s amelyek tárgyalása folyamán állandóan a kisemberek érdekeit védtem s az eddig kevésbé igénybevetett rétegekre igyekeztem adózás szempontjából a figyelmet terelni, egy nagy célt is szolgált nemzetközi viszonylatban: Megmutatni, hogy a kormány és az ország lakossága elment a teherviselés legszűkebb határáig, csak hogy megmutassa, hogy mindent meglett az állam fizetőképességének, költségvetési egyensúlyának megőrzése céljából. Had lássa odakint minden ellenség és barát, hogy e nemzet kötelességét gazdasági téren is a végsőig teljesítette és ha már valami az erejét meghaladta úgy az nem az ő hibája lesz...

Képviselőnk fejtegetéseit és feltett kérdésekre adott válaszait feszült figyelemmel hallgatták a jelenlevők s kétségelment, megnyugvás látszott az orcákon a beszélgetés befejeztéről, amit csak egy kedves közbelépés tudott elérni, mert talán még most is folya.

Nem győzzük eléggé hangsúlyozni, hogy mennyire helyesnek és jónak találjuk a kerület képviselőjének közvetlen érintkezését választóival. Azok a keserűségek, amik most mindenkinél ki-kí törnek, talán levezethetők, enyhíthetők, ha fenti és ezzel kapcsolatos magyarázatokkal megértjük az adózott polgársággal, hogy a rendszabályok rajtuk kívül álló okokból, kényszerűségekből következtek be. Ezek a rendszabályok és intézkedések nemcsak a szenvedő alanyok, de az intézkedésre hivatott véleményem szerint is csak rövid életűek lehetnek és ha az elkövetkezendő hónapok az általános gazdasági egyhűlést nem hozzák magukkal, az illetékes szervek számára sem marad más megoldás, mint nemzetközi gazdasági és pénzügyi vonatkozásokban is új utak keresése.

A „MUNKA” TÁRCAJA

Tizennégyre nem szabad bevágni!

— Iskolai emlék —

Írta: **Mecseki Károly.**

Még ma is emlékszem rá.

Fázósan bujtunk össze a vegytan óra előtt. Az összes tárgyak között a legreményesebb és — legszárazabb! Hát még a tanár ur! Sovány, szikár, félelmetes! Olyan, mint a hetes kristályrendszer legreményesebb alakja.

Nyílt az ajtó. Belépett Korányi tanár ur, akit maguk között csak „Kopaszbarátunk” hívtunk. Fején meg véletlenül sem akadt egyetlen szál haj.

— Halász! — szólalt meg recseő hangján.

Szegény Halász Karszil Sápádtan vonult ki a nagy táblához. Halász szán-tan várta a halálos ítéletet, jobban mondva a kérdést.

— Beszéljen valamit a deltoidokos-tetraéderről!

Halász a kérdés hallatára még egy árnyalattal sápadtabb lett. Keservesen nekifohászkozva kezdett dadogni valamit a nyelvtörő kristályról. A „kopaszbarát” ezalatt leszállt a katedrálról és szórakozottan nézgelődve járkált a padok között. Még sem mertünk mocnanni. A drukk íjesztő lidércként nehezedett melünkre. Láttuk, hogy Halász már nem sokáig tud megbirkózni a kimondhatatlan nevű kristály sajátságával és az egyen-

lőtlen küzdelemben alul marad. Amikor már a harmadik badarságot mondta, Korányi tanár ur végre is megelégtelte a hajmeresztő és elképesztő előadást.

— Maga hüllő! Hiszen még azt sem tudja, melyik rendszerbe tartozik ez a gyönyörű kristály! Tűnjön el hamar a feladás homályába!...

Halász Karszil lehorgasztott fejével bandukolt a helyére. Szívszorogva vártuk, melyikünk lesz a következő áldozat. Istvánfi!

Fellegeztünk. Ő a mindentudó jeles tanuló. Most is kivágta a rezet. Úgy fújt mindent, mint a parancsolat.

A „kopaszbarát”, rá se figyelve járkált. Közben megállt a pados szélén és maga elé nézett. Pont mellettem figyelte az előttem ülő két társamat, akik a pad alatt, elmerülve műveltek valami titokzatos dolgot. Nem láttam, mit csinálnak, csak annyit figyelhettem meg, hogy az egyiknek a jobbja, másinak a balkeze nyílt folyton egymás felé.

Korányi tanár ur percekig azt nézte őket mereven, mozdulatlanul. Istvánfi már régen belejezte nagy tudásra való, de annál unalmasabb fejtegetéseit a feladott kérdéssről és elhallgatott. Várta, kap-e újabb kérdést, vagy visszamehet a helyére, ahová mégis jobban húzta a szíve, mint a tábla elé.

Kinos volt a csend. A „kopaszbarát” csak állt, állt szólanul és mereven, mint az élő tilalomfa. A légy zümmögését is meg lehetett volna hallani. A néma, halottai csendet végre egy nagyon halk hang zavarta meg. Nem hallotta meg

senki, csak mi néhányan, kik ott ültünk az események középpontjában. Az az egy hang egy szó, rövidke szó volt csupán.

— Bank!

Elhűlt bennem a vér. Ezt a végzetes szót ugyanis az előttem ülő Kállay Tivi dörmögte a mellette ülő Zohár Jancsi felé. Behunytam a szemem, mert azt vártam, hogy a következő pillanatban lecsap a haragos istennyal Korányi tanár ur személyében. Mennyi idő telt el, míg behunyt szememmel, nem tudom. Nekem örökkévalóságnak tűnt fel. Aztán meghallottam a második hangot:

— Fuccs!

Ezt is Kállay Tivi dörmögte. Félénken kinyitottam a szemem. Épen jókor. Most csapott le az istennyal!

— Maga hüllő! — dörmögte a „kopaszbarát”. — Hogyan lehet tizennégyre bevágni és lapot kérni?... Hiszen maga nem tud huszonegyezni!... Adja ide azt a kártyát!...

Leirhatatlan volt a megdöbbenés. Mi lesz most?... Te jó Isten!... Megbolondultak ezek, hogy vegytan óra alatt kártyáznak?

Letagadni nem lehetett, hogy Kállay Tivi és Zohár Jancsi kártyáztak. Még pedig huszonegyezték! Hogy miért ezt a gyönyörű „udvari” játékot választották, nem derült ki a továbbiak során sem.

Lelki szemmel előtt elvonult a jövő. A tanári testület ülése, melyen vádoltként megjelenik a két rajtácspitt nebuló, a szigorú arcú, de jóaság igazgató ur, a vádoló Korányi tanár ur, aki kopasz fejé-

vel valóságos „fénypontja”, a szomorú aktusnak, végül a kiscsapás, az iskolából való kizárás fenyegető réme... Az egész osztály borzongott.

A két rajtakapott fiu viaszféhéren ült a helyén, várva a bekövetkeződedeket. Remegett a fejükből a meg a kunkorodó hajbóbita is.

A „kopaszbarát”, átvette a pakli kártyát és recseő hangján süvített bele a siri hangtalanúságba:

— Maga hüllő!... Maga nemcsak huszonegyezni nem tud, de fogalma sincs arról, mi a számitás!... Ha magának tizennégy van a kezében, akkor mi a valószínűség?... Hogy megnyerje a játékot, hetest kellene kapnia... Hetes pedig csak négy van a pakliban. Sokkal valószínűbb, hogy ennél vagy nagyobb lapot kap, akkor már beuccesolt, vagy kisebbet, akkor még kevés van a kezében a nyereshez... Tanulja meg, hogy huszonegyesben tizennégyre nem mond bankot, hanem eldobja a kártyát, vagy ha mindenáron játszani akar, akkor néhány filléres tétet legyen, mert nagyobb a veszítési, mint nyeresési valószínűség!... Megértette?

Kállay Tivi, akihez a magyarázat intéződdott, nagyokat nyelt s még így is alig tudott enyit kiingogni:

— I... Igenis!

Egymásra néztünk a szomszédokkal. Nem akartunk a fillünknek hinni. A diakevő „kopaszbarát” ahelyett, hogy legalább is alaposan leszidta volna a két magáról megelégedezett fiut, szakszerű előadást tart nekik a kártyajáték műve-

A salgótarjáni nőegyletek nagy „Magyar Est”-je az Ipartestület székházában.

Az est krónikása szinte zavarba jön annak a feladatnak elgondolására is, amely feladatot ennek a méreteiben impozáns és mégis családias bensőséges ünnepének leírása ró írja vállaira. — Zavarban van azért is, mert nem tudja, ki előtt hajtsa meg inkább a hála, köszönet és elismerés lobogóját: a legszenbebb célra, a szegények könnyeinek letörlesztére egyesült négy nőegyleti elnök Dr. Förster Kálmánné a Mansz, Kiss Lajosné a Szent Erzsébet Róm. Kath. Pántyik Árpádné és Evang. Ligeti Ferencné az I. Nőegyletek elnököi előtt-e akik egymás kezét erősen mefogva utnak indították az irtalmasság ünnepét, vagy Schreiner Jenőné, Deák Józsefné, Semelkay József, Szabó István, Partényi Béla előtt-e, akik életre hívták e nagyszerű gondolatot, dr. Koudela Géza a zene és a vezénylés mestere, Petonszky Lászlóné a halkszavú, de a „Szózat” lélekbeáramló szépségét annyi erővel kifejezésre juttató előadása, a bájos nagygyűlés leányserge, az előlépek ércebeöntött szereplői és a huszáros temperamentumú ifjak, a bányatársulati zenekar nagyszerű tudása előtt-e, akik együttesen diadalra vitték, amit a szív kigondolt és az akarat megvalósított, a szép és nemesebb sulyos időkben is mindig és mindig újabb és újabb áldozatot hozó közönség előtt-e, amely nemeslelkűen az erkölcsi sikert anyagi sikerrel gazdagította?

Ki előtt hajtsa meg a szegény krónikás a zászlót, amikor még frissen itt zugnak szívében az est melódiai: a jóság és szépség színes karneválja, a megható és lelkesítő odaszáradt könyveivel. Meghajlja a Szív előtt, a Szív előtt, amely összedobbanat pírógzott ezen a felejthetetlen februári estén...

Nagyszámú illusztris közönség, zsúfolásig megtelt padosorok előtt dr. Baross Józsefné, dr. Söldes Béla főispán és dr. Baross József alispán, városunk igaz barátai, a környék és Salgótarján előkelősége jelenlétében zuhogott fel a bányatársulati zenekar ihletett hurjain a Híszek egy. Vilezál Richárd vezényelve. Majd dr. Koudela Géza, a központi szeminárium zeneigazgatója vette át a karmesteri pálcát s Liszt: Magyar Rapszódijával,

szetéről! Leült a pad sarkára, gyorsan megkeverte a paklit, aztán oktató hangon folytatta:

— Nabát! Figyeljen ide, maga hüllő! Új osztás jön! Mit kapott?... Királyt. Ezzel a négy ponttal nem tud mit kezdeni. Kérjen új lapot!... Így... Hets!... Tizenegy ponttal bankot mond, mert nagyobb a nyerési, mint veszítési lehetőség. Nem biztos, hogy tizenegyre bejön az ász!... Na, lássa!... Tízest húzott, megnyerte a bankot!... Megint osztok... Nyolcas!... Még egy lapot... Kincses! Ez tizenhét... Mit fog csinálni?

A kérdés nyíltan volt feltéve és a „kopaszbarát” várakozásteljesen nézett Kállayra.

— Nos? — sürgette a választ, de mikor az még mindig késett, mérgesen mordult a fiura:

— Ép most magyaráztam, maga hüllő!... Máris elfelejtette?

Kállay remegő szájjal, alig hallhatóan rebegte:

— Eldobom a két lapot!...

— És aztán?

— Új lapot kérek!

— Na látja, milyen hamar megtanulta! Így kell huszonegyezni!... De nem a vegytan óra alatt, haszontalan kölykek, hanem otthon, amikor nincs okosabb dolguk!... Megértették?... Ha még egyszer kártyáznál látom magukat, beírom mindkettőjüket az osztálykönyvbe! Megértették?... Most pedig hadd látom, mit tudnak a kristálytanból!...

A következőkre vessünk fátlyott! Így még nem szekundozott be valgyanból seki, mint ezen az órán Kállay Tivi és Zohár Jancsi. Metségül szolgáljon, hogy ennyire még soha nem voltak begyulladva. A kicsapás veszélye Damokles kardjaként lebegett a fejük felett s ha a félelmetes „kopaszbarát” nem mutatkozna jóságos, emberéges, elnéző embernek, áldozatul esett volna a könyörtelen végzetnek!...

Poldini és Kodály muzsikájával (Asztali muzsika a farsangi lakodalmából, Közjárték a Hány Jánosból) a végén Liszt Nocturnójával és Berlioz Rákóczi indulójával a gyönyörűséges magyar muzsikával, eszményi magasságokba tört dirigensi nagyságával elbűvölte hallgatóságát. Megható az a szeretet, amellyel dr. Koudela Géza ragaszkodik hozzánk. De Salgótarján is régen szívbe zártta őt.

Vörösmarty Szózata Petonszky Lászlóné ajkain mint örök memento csendült bele mindnyájunk szívébe, fogott meg látnoki jóslásával és íródott bele kitörőhetetlenül: Hazádnak rendületlenül légy hűve o bote... Meggyipros magyar ruhájában törekény, linom alakja a magyar Nagyszonyokora emlékeztetett. Megérdemelt sikert aratott.

Kakukos óra. A műsoron ez áll: Zenés jelenet előképekkel és táncbetétekkel. Összeállították és rendezték: Schreiner Jenőné, Deák Józsefné, Semelkay József, Szabó István és Partényi Béla. Előképeket beállította és rendezte: Kovács B. Károly. Diszleteket tervezte és készítette: Urbán Kálmán. Tánccal beállította: L. Grosz Olga. Szereplők: Öreg bakter: Szabó István. Unoka: Vertich József. I. előkép szereplői: Niederland Aranka, Barthos Emmi, Schwarcz Károly, Surányi Alajos, Szontágh Lajos. II. előkép szereplői: Kiss Ica, Mánczos József és Fricz Gyula. III. előkép szereplői: Patay József, Pacsmár József és Tóth Vince. Tánccal: I. Toborzó. Tánccal: Bóth István, Bulyovszky Dező, Zeisler György, Domán Andor, Ganz Ferenc, Hunyár Ádám, Kincs Emil, Mikula Aladár, Mikula Viktor, Obrincsik László, Patay István, Teplánszky Oszkár, Tibor Ákos, Traut László, Schwarcz Ernő, Zerola Arnold. II. Diszpólatás. Tánccal: Almási Bözsi, Barta Ica, Domán Baba, Fabini Baba, Ficze Gizi, Friedler Mártha, Hoffmann Erzi, Klein Oli, Kosik Mimi, Kovács Ica, Kovács Irénke, Kovács Lujzi, Pántyik Baba, Révay Szózi, Szartórizs Vali, Szauer Lili. III. Magyar kettős. Tánccal: Szóke Margit, Szóke Ica. IV. Menyasszony tánc. Tánccal: Blankenberg Sárika.

Ez áll a műsoron. De mennyi szépség, mennyi erő, mennyi báj, mennyi lánomság és temperamentum munka, fáradozás van ebben a szerény cimben: Kakukos óra. Sok, sok este kitaratása, lelkesedése elénk varázolt egy olyan tökéletes produkciót, amilyent Salgótarján még nem igen látott.

A darab nemes irredentizmusa Szabó István, a város legjobb műkedvelőjének és Vertich Józsefnek nagyszerű játéka lélekbe markolóan domborodott ki.

A zenélő hangulata művészi tökéletességgel előképek illeszkedtek: az ólomötös, 25-ös emléknű, levente-cserkész kezgőgás...

Azt mondhatnánk, hogy megleve nedett előttünk a történet, de talán nagyobb dicsegetés mondog, ha azt mondunk, hogy holtta merevedtek, szinte nem is emberiek voltak a képek, egy nagyszerű művész ember, Bona Kovács Károly keze alatt, volt is taps minden keze után és alatta léleket elillott figyelem. A szereplők is tökéletesen nyújtottak.

A történet ment tovább. Szabó István az öreg bakter és Vertich József az unokája szerepében, hol megnevetették, hol megrikatták a publikumot. Istennáldotta őz erő ez a Szabó István, Salgótarján Rózsahelyi Kálmánya. Csupa tűz és hangulat uralkodik a színen, ahol megjelenik. Ezuttal pompás partnerekre is talált. Az elragadtatás csak nőtt, amint megjelentek a toborzó táncosai: 16 jóvágású tarjáni legény és roppták a táncot úgy leten igazában. És nőtt tovább a diszpólatás: ez elkepre. hétéden legszebb leánykoszoru táncra állt. Magyar ruhájában, ifjú szépségükben lobogtatott kendőjükkel, kipirult arcukkal csakugyan szépek voltak! Mai módon kifejezve: a legszebb görklakat! Szóke Margit és Ica pompás magyar kettős illő módon egészítette ki a darabot. Mig Blankenberg Sárikában kiforrott táncművésznő fedezett fel a rendezőség. Menyasszonyi táncra fehér ruhájában a sokszínű, ragyogó magyar ruha és piros huszárnadrág között az est kellemes meglepetése maga az ifjúság volt. Nagyon sajnáljuk, hogy városunk meglevő a színpénen örömet lelő képviselője dr. Sztra-

nyavszky Sándor képviselőházi elfoglaltsága miatt ezt a nagyszerű műsort nem láthatta.

Bizonyára velünk tapsolt volna az est szereplő és rendező gárdájának.

Előadás után a banya látta vendégül az Egyesületek vezetőit és a vármegyei vendégeket. A díszes terítékű gazdag menüt mutató asztal mellől Koudela Géza dr. egyházzenei igazgató állott fel szóladra és mint muzsikus, mint pap és mint magyar ember köszöntötte az estélyt létrehozó nőegyletek vezetőseit s az est látogatottságát összefogó erejét biztosító népszerű vezető Sztranyavszky Sándor dr. Sztranyavszky Sándor képviselő lelkes óváció között szóladra emelkedett. Mint mindig most is megkapó, szívhez és észhez szóló szavakkal fordult a jelenlévőkhez. Többek között a következőket mondotta.

— A vig zene ami a másik terem-ből behallatszik arra int, hogy a mulasztást, most ne pótoljam. Igéretet tettem ugyanis, hogy szerény felszólalással hozzájárulok az est céljaihoz. Későn jöttem azonban ahhoz, hogy ezt elmondhassam, azért most csak röviden kívánok reflektálni az alábbi felszólalásra, amelyben a főtisztelendő ur kifejezésre juttatta nagyrabecsülését. Ezekben a gondterhes, sulyos időkben meg kell egymást találni. Hosszu évek óta hárdelem itt Salgótarjánban a társadalmi békét. A szó nyelvet hirdetem ma este testet öltött. Boldog vagyok, hogy én is hozzájárulhattam ennek az egységnek a megteremtéséhez, amelyet a nőegységek mai estélye is szolgál. Itt a békesség nem múló, de maradó érték és én a nőegységekkel vezetői előtt ezért hálát rovol le. A lelkek testvérré forrasztása életre kelt és életben marad. A behallatszó vig zene és az élet mai sivársága látszólag ellentéteket mutatnak, de az élet sokszor mutat oly ellentéteket, melyek mégis harmoniához vezetnek. Csak a muzsikus tudja megérteni, hogy a legkülönbözőbb hangokból is harmóniát lehet teremteni. A látszólagos ellentét is harmóniát jelenthet, a vig zene és a sivár jelen is. Ha ebben a sivár jelenben megingana a társadalom, úgy nem volna képes átszenvedni a jelen időket. Nem szabad a lélek egyensúlyát elveszíteni, az igazságon alapuló hitnek szilárdan meg kell maradnia Salgótarján társadalmának lelkében! A magyar muzsika visszamuzsikálja lelkünkben a hitet, hogy ez a nemzet élni fog és egy szebb jövőre vár reá.

— Örök előtt jöttem el az ország házából, ahol intézkedéseket kellett tenni, amilyenek jobban fájnak azoknak, akik teszik, mint azoknak, akik elszenvedik. Gondolkodom idejöttemben, hogy ezeket a terheket kifogja-e birni e nemzet, de elszegyelem magam ez aggodalomért, mert sokkal jobban bízom a nemzet erejében és ellenállóképességében, semhogy ne legyen meggyőződve, hogy e nemzet kibírja a terhet, amit reá kényszerítenek. A harcotért járt emberek tudják, hogy mennyi lehetetlen kibír az ember. Béke még ma sincs, ma is dul a harc a nemzetek között, még nem értik meg egymást a népek s az a nép fog gővőzni, amely ezt a harcot, gazdasági harcot legtovább bírja.

— En fajtánkban, nemzetünkben hiszek. Sentül hiszem, hogy boldogabb jövőre vár reá, talán rövidebb idő alatt, mint a kétségbeesetté hinnék. Ezt a hitet, ami az én lelkemben él, igyekezzem minden salgótarjáni barátom átérzeni. Küzdjön és áldozzon mindenki, hogy legyen egy biztosabb magyar jövőre!

A hatalmas hatást tett felszólalás után a közben zsúfolásig megtelt terem-ből átvonult a vendégsereg a táncokat nézni, ahol a fiatalok a reggeli órákig igyekeztek elfeledni a nehéz idők írását.

Hírek és különfélek

Esküvő. Torday Lajos városi tisztviselő jan. 29.-én tartotta esküvőjét Jesse Mimike urleánnyal a szentkúti kolostor templomában. Előző nap a polgári esküvőt Nékám István városi aljegyző vezegte. Ez alkalomból a városi tisztviselők is megjelentek a polgári esküvőn és gratulációkkal halmazták el az ifjú párt.

Esküvő. Kossik István bányatisztviselő leányát Nellykét h. hó 2-án d. u. 3 órakor vezette elátához az ev. templomban Vocacek Jenő fővárosi tisztviselő. Az eskütét dr. Csengődy Lajos ev. lelkész vezegte, aki szép beszéd, művészi

orgona és hegedűjáték kíséretében áldotta meg az ifjú párt, akiket a nagyszámú jelenlévők jókívánságokkal halmaztak el. Az ev. leányegylet énekkara Dianiska Mária gyönyörű solo betéttel egyházi éneket adott elő. Az orgonán Kovács Géza ig. tanító, hegedűn Vilezál Richárd játszott.

Halálhöz. Gerő János bányafőmérnök felesége s. Tisch Anna 36 éves korában Bpsten meghalt. Temetése jan. 30.-án volt nagy részvét mellett a ref. egyház szertartása szerint. Rövid ideig tartó betegség ölte meg a fiatal asszonyt, aki egyik beteg gyermekének öneláldozó ápolása mellett két héttel ezelőtt hült meg a vonaton s hazaérkezve tüdőgyuladást kapott; reménytelen állapotban szállították Budapestre, ahol a leggondosabb ápolás dacára január 28.-án meghalt. Városszerte nagy részvét nyilvánult mega család iránt.

Negyven év. A baráti és kartársi szeretet, az előjáró elismerés és tanítványi hála vitte el koszorúját január 21-én szombaton este a baglyasaljai bányatársulati kaszinóba, ahol Mrász József igazgató tanítói nyugalomba vonulása alkalmából búcsúztatták. Negyven év hitvatását rajongó munkaszeretete, a nevelő lényt és meglehet árasztó működése s több generáció különböző rétegebe alnyos kezét támaszó tanítói munka gyűjtötte össze azt a nagy szeretetet, mely az iskola padjai közül visszavonuló népevel körülrangja. Eljött hozzá munkaadója a Salgótarjáni Köszönbánya r. t. hogy kifejezze elismerését a hosszú és áldásos pedagógiai munkásságért. Eljöltek barátai, kik nem búcsúztalnt, hanem özönlőni kívánták, hangsúlyozva, hogy baráti szívének megleget továbbra is élvezni akarják körünkben. Megjelentek tanítványai, akikbe a legnagyobb értéket sugározta saját lelkéből s akikben fardhatatlan kézzel és kiapadhatatlan bőségben alakította nevelői lelkében kiforrott elgondolását. A banyaigazgatóság részéről Dubovszky Elemér banyaigazgató méltatta az ünnepelt negyven évi munkásságának jelentőségét. Császár Pál főmérnök Baglyas bányagondnokság elismerését és baglyasi barátainak üdvözlését tolmácsolta. A Polgári Lövész Egyesület és a helybeli „Csirke” asztallásrágás k. Kraft Aladár if. főtikkarral küldte el kedélyes és meleg üdvözlését. Tánctestületől Buchticska Antal ig. tanító, kartársaitól pedig Bender Károly ig. tanító búcsúztatta meleg szavakkal. Tanítványai halálját Krieger Dániel rauaknai tanító hozta el, ki később maga köré gyűjtve a volt tanítványokat a lakásán is fölkereste a nyugalmos vonuló igazgató tanítót. A családias összejövetel bensőséget tükrözött vacsora keretében jó hatást váltott ki Vadkerti Béla albertaknai tanító költői lendülettel elmondott beszéde. Emelte a hangulatot a helybeli dalárda éneke és a cigányzene, de főként derűssé és élvezlensé tette az estét az ünnepelt kedélyes lelke. A vén diák búcsút mondott tanító testvéreinek, kikhez a közös orsz. a családi összetartozás együtterzésének szeretet szálaí fűzik továbbra is, de kik a munkában elengedték a kezét, hogy a szívét a megbecsülés és tisztelet érzelmével annál jobban magukhoz ölelhessék. Bozó József bíars. tanító.

A salgótarjáni ipartestület február 11-iki (szombat) musos estélyére, az előkézületek befejeződtek. Az estély sikerét ez idén is biztosítja a nagy érdeklődés. A meghívó szétküldése megtörtént. Akik meghívót nem kaptak és erre igényt tartanak, forduljanak az ipartestület elnökségéhez, ahol szivesen állnak rendelkezésre.

A tavasz első hírnöke. A Mauthner Ödön részvénytársaság díszes, képes magáregykeze megjelent, amelyet minden érdeklődő díjtalanul kap meg. A cég áldozatkésztségére jellemző, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyok dacára, meglevő Kossuth Lajos ucca 4. szám alatti fiókürtle mellett a vevőkörzségnekélmére Vilmos császár-ut 59. szám alatt a Nyugati pályaudvar közelében új ióküzletet nyitott.

A Szent Erzsébet Róm. Kath. Nőegylet I. évi február 9-én csütörtökön délután fel 4 órakor tartja februári taggyűlést a Kath. Kör kistermében, amelyen az elmelkedést az Országos Központ főtitkára dr. Sprenger Mária Mercedes nővér tartja. Kerjük kedves tagjaink minél számosabb megjelenését!

Az SBTC. bankettjéről helyszüke miatt jövő számunkban emlékeztünk meg.

A hét külügyi eseményei.

Szoklatlanul változatos és eseményekben gazdag volt a lefolyt hét, mely folyamán egy időben két európai nagyhatalom kormányválsága keletkezett és nyert megoldást. — Harom nappal a parlament összehívása előtt, jan. 28-án váratlanul lemondott a német von Schleicher kormány, midőn parlamenti kisebbségek maradása elkerülhetetlennek látszott és a köztársasági elnök, az agg von Hindenburg tábornagy, nem volt hajlandó a parlament összeülése előtti feloszlátást megengedni. Az új kormány megalakulására irányuló tárgyalásokat von Papen volt kancellár vezette von Hindenburg megbízásából, hogy két nappal a kormány bukása után már kész kormánylistát nyújtson át megbízójának, ki azt egészben elfogadva még aznap Hitler Adolfot nevezte ki kancellárnak. Alkancellár és porosz kormánybiztos von Papen lett, az egyes miniszteri tárcák pedig a nemzeti szocialisták és a Stahlhelm (rontharcosok) leaderjei, Hugenbergék, továbbá pártönkivüli volt miniszterek között lettek elosztva, oly módon, hogy a hatalmi tárcák (belügyminisztérium, hadügyminisztérium) náciának, a gazdasági tárcák pedig a külügyminiszteri tárcával együtt a Stahlhelmnek, Hugenbergéknek és a pártönkivüli minisztereknek jutottak. Egy tárcát rezerváltak a Centrumnak, hogy parlamenti támogatását az új kormány részére biztosítsák. A kormány a Centrum egyeztető tárgyalásai — nyilván az előbbi megatartása folytán — azonban nem vezettek eredményre s így az új kormány parlamenti kisebbségek maradása biztosnak látszott. Ezt elkerülendő Hitler azonnal kieszközölte az elnökkel a parlament feloszlátását s új választások kiírását. Hitler bizton számított a választások név néve az eddigieknél is kedvezőbb lefolyására, ami uralomra jutása következtében valószínűnek is látszik, habár ebben még számos egyéb tényező, így az új kormány időközbeni tevékenysége — mit valósít meg ígéreteiből — fogja a döntő szerepet játszani. — Ezekről majd legközelebbi cikkjeinkben fogok bővebben beszámolni.

Franciaországban lemondott a Paul-Boncour kormány — aminek välöszinüségét már mult cikkemben jeleztem — s helyét Daladier nagyjában azonos összetételű, szintén a parlamenti közép-balpártokra támaszkodó kormánya foglalta el. Az előbbi kormány bukását okozó Chéron pénzügyminiszter helyébe Bonnet került, ki a hatalmas, tízmilliárdos költségvetési hiányt legalább is a jelenben kimételesen ható eszközökkel, így részben kölcsönkibocsátásával kívánja fedezni. Tekintettel azonban arra, hogy ez a kormány sem hajlandó a szocialisták fontosabb követeléseit — így a fegyverkezési kiadások csökkentését — megadva tenni s a deficitet inkább az adózók terhére kívánja csökkenteni, hosszú élettartamát ennek a kormánynak sem javasolhatunk. Nem tudni, meddig fog ez a kormányváltási játék tartani Franciaországban, mely a szilárd parlamenti többséget biztosítani nem tudó francia kormányok alakulása s bukása következtében előbb-utóbb csödbe kergeti a jelenlegi elavult alkotmányformát, amelynek megreformálása így egyre aktuálisabb lenne.

Sajnátságos, hogy a jugoszláv diktatúra külföldi jóakarói figyelmeztetésével nem törődve egyre-másra halmozta terrorcselekményeit a megmozduló kisebbségek ellen.

A mult heten egymást követte Mlacsak, a horvát parasztpart, Szpávo és Hassznica, a feloszlátott boszniai mohamedán párt s Korosec, v. miniszterelnök, a szlovének vezetőinek letartóztatása, illetőleg internálása. Hogy ezekkel a letartóztatásokkal éppen úgy nem éri el célját s javítja amugy is kétes külföldi híret a jugoszláv diktatúra, mint a zágábi egyetem bezárásával, annak megállapításában nem állunk egyedül. Hogy ez az utóvázat, azt már mindnyájan tudjuk, csupán az eredmény beállításán időpontja kérdéses. Mlacsak „haldokló nagybácsi”-ja már agóniájának második felét éli, — de ha a terror tovább fokozódik, nem lehetetlen, hogy az agónia végét az „örökösök” is siettetni fogják.

Rudnay András.

Két szoba konyhás ház gyümölcskerttel olcsó áron eladó. Bővebb felvilágosítást 27. szám alatt Seidner Ignácnál.

Gerő Jánosné halálához.

Elszállott a földről
Egy feleség anyjával.
Gazdagabb lett az ég
Ragyogó csillaggal.

A bányász kezében
Kialudt a lámpa.
Ezentul az égből
Fog fényleni rája...

A Kormányzóné inségakciójára érkezett pénz- és természetbeni adományok.

A kormányzóné inségakciójára már jelentettük a Salgótarjáni város és környéki adakozók névsorát. Most folytatolag a vármegye területén adakozók névsorát közöljük.

134 P. Horváth Sándorné gyűjtése: (Közgazdasági Bank Rt. 10 P., dr. Mandel Ignácné 4 P., dr. Kovács Lajos 10 P. Balassagyarmati Takarékpénztár 50 P. és Balassagyarmati Takaréks és Hitelintézet 50, Rebmann Rókus 10 P.

100—100 pengő: Wampetich Károly Lőrinci, Osztróczky Miklós Budapest, Pest-Nógrádmegyei Kőbánya, dr. Baross József Balassagyarmat és Laszkáry Gyula.

50—50 pengő: dr. Csegey Gyula Galgagula, Prónay József Romhány, Hollosy Géza Balassagyarmat.

32 pengő: dr. Baross Józsefné gyűjtése: (Balás Barna 10 P. Roth Flóris 20 P. Baross Pál 1 P.

30—30 pengő: dr. Kencsey Albert Balassagyarmat, Teleki Tibor Szob, Prónay Gyula Alsópetény, dr. Feledi Jenő, Balás Barna Nógrádsipek.

25—25 pengő: Szécsényi takarékpénztár, gr. Mailáth Gézané.

20—20 pengő: dr. Karaliáth Jenő, Kohn Miklós Balassagyarmat, özv. Prónay Mihályné Balassagyarmat, Kilian Ottó Kétdobony, Báis Barnáné Nógrádsipek, dr. Kacsóvics I. Andor Balassagyarmat.

16 P. 18 f. OTL. balassagyarmati kerületének tisztviselői.

10—10 pengő: Czobor László Budapest, Kacsóvics Jenő Balassagyarmat, Forster György Nógrádsáp, dr. Bartha Elemér Balassagyarmat, Filó József Romhány, Maitényi Gyula Balassagyarmat, Svehla Elemér Szirák, dr. Grünbaum Aladár Balassagyarmat, Spányár István Mátraszőlös, Nagymaros-Visegrádi Takarékpénztár, dr. Schenk József Balassagyarmat, dr. Mandel Ignác Balassagyarmat, Krutisch Lipót Balassagyarmat, Uszák József Rétság, Kacsóvics Sándor dr. Szécsény, Bolgár Miklós Szécsény, Balassagyarmati fogház tisztái és állistói kar, dr. Fischer Sámuel Balassagyarmat, Pünköszt Jenő Balassagyarmat, Gazdák Biztosítási Szövetkeze, dr. Abt Alfréd Szécsény, dr. Baintner Ferenc Balassagyarmat.

5 P. 40 f.: gróf Almásy Imréné gyűjtése Felsőpetény.

5—5 pengőti Burgermeister József Nagymaros, Kürti Jakab Órhalom, dr. Gerő Mór Balassagyarmat, Pozsár István Kétdobony, Schindler Dénes Szűgy, dr. Rácz Elek Nagymaros, dr. Dettre István Balassagyarmat, dr. Géczy Imre Nógrádmegyer, dr. Fieszl István Nógrádverőce, dr. Orplandesz Erzsébet Márianosztra, dr. Révész József Vámosmikola, Krausz Jenő Balassagyarmat, dr. Schenk Erzsébet Balassagyarmat, Nagymaros és VIDEKE Hitelszöv. dr. Zuchmann Mór Esceg, dr. Kirchner József Nagykölkényes, dr. Keviczky Pál Balassagyarmat, dr. Ruzicska Béla Penc, Pergel János Cserhátsurány, dr. Soltész Zoltán Drégelyalánk, Kondor Vilmos Balassagyarmat, Alkér Antal Balassagyarmat, Selmezy Árpád Balassagyarmat, dr. Hoffmann Sándor Balassagyarmat, dr. Góttl Gyula Balassagyarmat, dr. Magos Lajos Rétság, Szita János Balassagyarmat, András Pál Balassagyarmat, Tepliczky Béla, Csóváry Kálmán.

4—4 pengő: dr. Visnovszky Részó Balassagyarmat, dr. Horváth József Budapest, dr. Wallner Lajos Ersekúdvárt, dr. Bogdán Aladár Balassagyarmat, Kubicza István Balassagyarmat, dr. Zsigmond Viktor Balassagyarmat, dr. Vida Dezső Szécsény.

3—3 pengő: özv. báró Marschal Gyuláné Bercel, dr. Szokolai Antal Szob, Engel Samu Balassagyarmat, dr. Tompos István Karancsag, dr. Gultman István Balassagyarmat.

2 P 50 f.: dr. Unterwöger László Nézza, Mitasz Ferenc Ipolyvece.

2—2 pengő: Prém Jenő Lőrinci, Simoncsics Antal Balassagyarmat, özevy Schindler Aladárné Szűgy, Iványi József Balassagyarmat, dr. Pirk Ede Szirák, Weisz Mór Szécsény, dr. Nagy Márton Balassagyarmat, dr. Liptay Sándor Diósenő, Breuer Jenő Nagymaros, dr. Praszná István Litke, Koh Samu Cserháthaláp, dr. Horthy Aladár Dejtár, dr. Marer József Szécsény, dr. Monsberger Ferenc, dr. Mina Dezső Jobbágyi, dr. Papp András Kalló, dr. Volk Kálmán Nagymaros.

1—1 pengő: Kotulyák Mihály, Salgó Gábor Balassagyarmat, dr. Zorkóczy József Szirák, Réhák Mátyás Nótincs, Baross István Borsosberény, dr. Kiss János, dr. Szüts András Balassagyarmat, Stöckl Fülöp Vámosmikola, Zorkóczy Béla Kalló, dr. Hegedüs Tibor Balassagyarmat, dr. Emmer Károly Nógrádverőce, dr. Vajda Mór Szirák.

Természetbeni adományokat adtak: Dr. Söldös Béla Budapest 200 q tűzifa, dr. Söldös Beláné csomag ruhanemű és cipők, dr. Baross Józsefné csomag ruhanemű, Pekáry István Hugyag 10 q buza, L. Jánosy Paula Cserhátsurány 10 q tűzifa, dr. Mocsáry Sándor Borsosberény 4 q buza, Lőrinc Béla Hugyag 1 q rozs, dr. Csegey Gyula Galgagula 5 q buza, 7 q csöves tengeri, 2 q bab, özv. Sváb Sándorné Diósenő 30 q buza, 100 q tűzifa, 20 q burgonya, Bodonyi Béla Balassagyarmat 70 kg. rozs, Berczelly Jenő Budapest 2 q bab, Selypi Cukorgyár 250 kg. kukor., Kovács József Balassagyarmat különböző apróbb adományok 15 P értékben, Huszár László Tereske 10 szekér tűzifa és 3 q burgonya, Klein Miksa Szécsény 10 q tűzifa, gr. Almásy Imréné Felsőpetény 50 q tűzifa, Laszkáry Gyula Romhány 100 szekér gályfa és tetszés szerinti kömménység, Bodor Endre 5 gyermek felruházása.

A nemes célra való adakozás mintha e hónapban elnyúlhat volna, a szegény jalkiállása mintha nem tudná áttörni a szivkerget úgy, mint karácsony előtt. Kéri a vármegye főispánja, aki a vármegyében az inségakció vezetését legfőbb megbízásból vezeti, kéri hogy adakozzon ki-ki tehetsége szerint a vármegye lakói által eddig is tanúsított jószívűséggel a nyomormentő akció javára. Nemcsak pénz, de használt ruha és cipő, vagy bármily egyéb használható adományt is szeretettel fogad és nyugtáz.

A Nemzeti Munkavédelmi Intézmény I. hó 1-én délután 6 órakor tartotta első seregzelemjét a róm. kath. Kőr. dísztermében. A termet zsúfolásig megtöltöttek a pontosan és katonás fegyelmellettéggel felvonnul tagok. A szemlélt az acélgyári zenekar „Híszkegy”-e vezette be űrszűt József karnagy vezényletével, majd Horváth László körzetparancsnok bekészítő üdvözlése után Kovács Sándor szavalt a nagy hatást érve el Mész Lászlónak „Nyárszolgát 1929-ben” című mély gondolatoktól áthatott költeményét. Ezután Marnó Tivadar hivatal-vezető ismertette az intézmény lényegét és hazai, valamint a külföldi szervezetek fejlődését és teljesítési eredményeit. Ezután az acélgyári zenekar szép játéka következett, majd Vanzura Antal vasesztélyos mellátta a munkavédelem teretét a kézműves munkásság szempontjából s végül a Hymnus akkordjai után az impozáns és komoly tábort szöszölt. A táborozáson résztvevő Dr. Söldös Béla vármegyei főispán is, ami különösen jó hatást váltott ki a nagy számban megjelent tagok között, akik legnagyobb része a dolgozó munkásság soraiból gyűlték egybe, de sokan voltak közöttük iparosok, kereskedők, sőt munkanélküli beosztottak is. A táborban láttuk a helybeli vállalatok vezető felüleit s a közhivatalok vezetőit is, kik úgy látszik a munkavédelemnek valóban nemes és hazafias irányú szervezetét készségesen támogatják is. A szervezet, amelynek politikai célkitűzése nincs, általános kedveltségnek örvendő: készséggel támogatja tagjainak szociális érdekeit s e részből is összeforrot a lakosság rokonszerevével.

Színlelőadás. Az Északi Ferenccs Plébánia a mult vasárnapon előadott szindarabot közönségre újabb előadja és pedig február 5-én az acélgyári olvasókörben, február 12-én a Róm. Kath. Körben, midőnt alkalommal este 8 órai kezdettel. Helyárak: I. hely 1 pengő, II. hely 60 fillér, állóhely 40 fillér. Jegyek előre váltathatók a plébánia hivatalban.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy Malinovic Illéné és Tarsai Erzsébet-ter (a vasúti sorompó mellett)

fényképészeti műtermet

átvettem. Vállalom mindennemű fényképészeti munkának a legbiztosabb kivételben, a mai viszonyoknak megfelelő jutányos áron való gondos előkészítését és kérem a n. e. közönség szíves pártfogását.

Kiváló tiszteltelt: **Almási Anna** Salgótarján, Erzsébetter.

A „Mansz” salgótarjáni osztálya a közeli napokban tervezett népművészeti sorozatos előadását a terem foglaltsága miatt egy későbbi időben tartja meg. Annak idején kedves tagjainkat és hallgatóinkat idejében értesítik a szokásos helyeken kiűgészett plakátok.

A Katolikus Népszövetség salgótarjáni csoportja 1933. évi február 5-én (vasárnap) délután 4 órai kezdettel a budapesti központ képviselte jelenlétében alakuló gyűlést tart. Legyen ott minél többen! Szervezőbizottság.

Elcsorélt kalap. A Magyar Est, ruhatarában tévesen valaki kalapot elcsorélt és magával vitte. A kalapban S. I. monogram és „Kerekes Árpád Losonc” gyári jegy van behimbe. Kérem a kiscserélőt, hogy a kalapot az ipartestületben vagy „A Munkában” adja vissza. Cim a kiadóban.

Influenza járvány városunkban. A városi tisztiorvoshoz kérdést intéztünk ezirányban, aki a következőkben tájékoztatja a közönséget. Városunkban is erős a járvány, de szövődőmnyes eset csak egy fordult elő, amely halálos volt. Az iskolákban, bár elég sok a beteg, azok bezárására nem került sor. Aggasztó jelentések a tisztiorvos hivataláig eddig nem kaptak. Preventív intézkedéseket ajánlja a gyakori szájbölgésztés valami desinfiáló oldattal. Az azonnali ágybalekvést és az orvosi segítséget.

Elvezetett a Magyar Esten egy női kézitáskát. A megtalálót kérjük, hogy a táskát a városházán a gazdasági hivatalba szíveskedjék leadni.

Rádió adó kivételéről adnak hírt a budapesti napilapok, mely adó azonban nem terjed ki a rádió készülékekben már meglévő lámpákra. Ezt az adót csak új lámpák vételénél kell majd megfizetni. Azok az összeíró lapok amelyek a rádiónyújtással egyidejűleg kerülnek kiosztásra, a rádió lámpák megadótásával semmi összefüggésben nincsenek. Az összeíró lapok arra szolgálnak, hogy a rádió vezetősége megismerje a közönség műsorra vonatkozó kívánságait és azokat az adatokat, amelyek a rádió fejlesztéséhez szükségesek.

A jegynélküli utasok a bírság elől kiugrottak a vonatból. Vass Pál és Varga Sándor mátraverébelyi bányamunkások mult h 20-án este jegy nélkül szálltak fel a vonatra. Nagybatony felé haladva, a kalauz észrevette a jegy nélküli utasokat. Vass és Varga, hogy a bírság elől meneküljenek, kiugrottak a robogó vonatból. Vass életveszélyes sérülést szenvedett, Valságos állapota miatt beszállították a pásztori Margit kórházba. Varga sérülése szintén súlyos, de nem életveszélyes. Ez utóbbit a lakásán ápolják.

2X1 szoba-konyhás lakás, is-tálló, kocsmahelyiséggel lakással, nagy teremmel a Forgács-utcaiban ház eladó, esetleg bérebeadó. Bővebb felvilágosítást ad a Salgótarjáni Takarékpénztár.

Hirdetmény.

Néhai Leibler Chiel hagyatékba csődüggyben a csődleltárba felvett 3127-98 P. becsértékű rőfös divatrukat, valamint üzleti berendezést a balassagyarmati kir. törvényszék mint csődbírság Cs. 185—1932—16 alszámu végzése folytán Salgótarjánban Fő-u. 126. szám alatt 1933. évi február hó 15. napján délután 3 órakor egy tömegben árverés útján a legtehetőbb igénynek a csődbírság jóváhagyásától függő hatállyal el fogom adni.

Az ingóságok leltára iródban megtekinthető, az ingóságok pedig Salgótarjánban Fő-u. 126. szám alatt Berkovits Henrik rőfös és rövid. árú üzletében tekinthetők meg.

Felhívom a venni szándékozókat, hogy az árverés helyszínén a fentebb kelti időben jelenjenek meg.

Salgótarján, 1933. évi január hó 25. napján
Dr. Pollatsch Armin
csődtömegmondnok.

Befutta az utat a hó...

Irt: **Petróczy Gyula.**
(Folytatás.)

Nem akartunk a külföldi iparcikkeire rászorúlni, ezért fejlesztettük mintegy rezorzióképpen a nagyipart, de emellett naivak voltunk külföldi iparállamaitól azt várni, hogy mezőgazdasági cikkeiknek változatlan vásárlója legyen. Okoskodásunk ilyenféle volt: Te külföldi iparállam csak vedd meg nyugodtan az én búzámat, sertésemet, boromat, barmaimat, ellenben én nem vagyok bolond, a Te iparodat fogyasztássalommal alátámasztani, mert én már fejlesztettem magamnak olyan nagyipart, hogy még külföld számára is tudnék termékeiből exportálni... ha lehetne.

Ezzel a mindenáron való iparfejlesztő politikával nemcsak a mezőgazdaságnak — s ezután az egész országnak — okozunk roppant veszteségeket, hanem a revízió elebe is súlyos akadályokat gördítettünk. (?)

(No ez már merész beállítás lesz! gondolja valaki.)

Azzal, hogy az ipari utódállamok behozatala előtt elzártuk magunkat, bekövetkezt az, hogyők is elzárkóztak mezőgazdasági termékeink vásárlása elől, miáltal az elszakított részek gazdasági szállai szakadtak el. Az utódállamok tudvalevően minden eszközzel arra törekedtek, hogy a Csonkamagyarország felé gravitáló gazdasági szálakat mielőbb el-
lépjk ezáltal az elszakított részeket ni-
nél jobban magukkal egybeforasszák. Ha az elszakított részek gazdasági kapcsolata a megcsontított Magyarországgal továbbra is fennmarad, akkor szinte állandóan kísért a revízió gondolata, elevenen él az összetartozandóság érzése amelyből természetesen bajok származhatnak az ujdonsült hatalmakra. Érthető tehát az utódállamok elzárkózása, önállósági törekvése. Helyrehozhatatlan hibát követelt el az a magyar politika, amely ezt az elzárkózási törekvést magára néve is elvként fogadta el s Csonka-Magyarországot nem az integer Magyarország részének, hanem önállóságra képes egésznek volt hajlandó tekinteni, miáltal a békeszerződést is elismerte, véglegesnek elfogadta.

Ha Csonka-Magyarország az ipari utódállamok legjobb ipari fogyasztója marad, akkor nem képesek ezek elsőle mezőgazdasági tekintetben elzárkózni, mert saját iparuk fejlődési lehetősége ellen követnek el merényletet, eltekintve attól, hogy ez a lépésük a közvélemény határozott ellenzése mellett csak átmenetileg tartható. Akkor ha ez az elzárkózás bekövetkezik, mi appellálhatunk a nagyhatalmakhoz, igazolván békés szándékunkat s egyben megkezdhetjük kényszerből némi-
leg az ipar fejlesztését. Ezzel a politikával igazoljuk a Dunavölgyi szétdarabolhatatlanságát legjobban s megérleljük a revízió gondolatát kint és bent.

Nekünk tehát nem elzárkózni kellett volna, hanem inkább szorosabbá tenni a kapcsolatot az ipari utód államokkal. De hát mit csinálunk volna a nem ipari utód államokkal? Szerintem ezekkel szemben is hasonló álláspontra helyezkedni azzal, hogy vámentesen engedjük be mezőgazdasági cikkeiket. Ez furcsán hangzik? Igaz, de ne felejtjük el, hogy mi kivételi ország vagyunk, mezőgazdaságunk természetes erőkre támaszkodva főként élve s Budapesten alakulhat ki egész közép-európai agrárcikkeinek ára, mely mindenestre kiegyenlített, biztosabb számítását ad a gazda számára, mint a trianoni elszigeteltség minden számítását feldöntő áringadozása, áranarchiája, (ahol egyszer 70 fillér a hizott sertés ára, nem sokára 1-10 pengő vagy 120 pengő árba emelkedve fel vagy épen fordítva) hogy a magyar gazda rengeteg baja mellett még innen is üteket kapjon s előre számítani soha, de soha ne tudjon.

Fellegódom szerint a mezőgazdaságot kellett volna a kormányzatnak a teljesítőképesség legmagasabb fokára fejleszteni, folytonos támogatással, szükség esetén keifvezményekkel is a Dunavölgyi „legkülönb” mezőgazdaságává tenni, nem pedig — mint tették — egy mesterségesen táplált, védővámokkal dőldegetett életképtelen nagyipar fejlesztésének érdekében ezt a mezőgazdaságot újabb és újabb terhekkel megterhelni, hogy a világversenyben tökéletesen lemaradjon, fogyasztóképességét elveszítve a belföldi iparcikkek fogyasztásáról is le kelljen

hovatovább mondani s így balkáni színvonalra süllyedve, az állami terhek sulya alatt vergődve állapotalával egy másik összeomlás csirájának hordozója legyen. — És nem furcsa ez, hogy a gyáripár ilyen körülmények között a „nemzet érdekében” fejlődni akar s további támogatást kér. Továbbra is vámvédelmet akkor, amikor már a környékbeli államokban az ipari árak 30 százalékkal esek, míg itt csak 1—2 százalékkal. A közüzemek lebontását kéri, mert ezek még zavarják árpólitikájukat.

Állítom, hogy az ilyen támogatásra szoruló nagyipar nem a nemzet erőforrása — mint állítják — hanem megfordítva: a nemzet legyöngült állapotában is kénytelen egyetlen erőforrásra szolgálni a nagyiparnak, mert hisz expanzív ereje nincs s a nagyipar jörése azért van pusztulóban, mert a vámpolitikai harcokban folyton vereséget szenvedő nemzet ereje elfogyóban van. A vámvédelem dacára is a nagyipar csak addig érezhette magát biztonságban, mely felvevőképességükből valami jutott külföldi iparának is. Bekövetkezett az hogy a magyar piac az ipari államok szempontjából melyek mezőgazdasági feleslegeinket felvették — veszedelem nélkül kikapcsolható, mert nem jelent ugyyszóval semmit s úgy az ellene vezetendő vámháború biztos eredményre vezet s Bónes álma beteljesedett.

Mi csak tetézzük ennek dacára a bajokat. Most a valutavédelem érdekében hozunk áldozatot. A mezőgazdaságnak a kivitt termékek ára fejében járó teljes valutáris ellenértékét nem adjuk oda, nehogy ezáltal a termelés erős ösztönzés, a valuta alátámasztást kapjon. Nem! Földölg az ipar a nagyipar nyersanyag ellátása. Te mezőgazdaság add tehát ide a valutát, hogy vehessünk rajta külföldön nyersanyagot az ipar számára, hogy neked belföldön verseny nélkül, drágán eladhassa cikkeket...

Igy haladunk lefelé a lejtőn. Folyton kisebbbő agráréxport, a nagyipar nyersanyagáért kiadott valuta kevesebb pénz, szűkebb költségvetés, újabb leépítés, elbocsátás, redukálás lassu összeszűroáo, vámpolitikai izolálás s közben lstenem mekkora naivitás ugye ennek dacára — a revízióról álmodozni...

Hogy a revízióhoz más ut vezet az Gömbös miniszterelnök világosan látja.
(Vége.)

1422—1932 vht. szám.

Árverési hirdetmény.

Dr. Pásztor József ügyvéd által képviselt Pesti Viktoria Gőzmalom r. t. javára 847-94 P. tőke és több követelés és járuléai erejéig a balassagyarmati kir. törvényszék 1926 évi 2746 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szennvedőtől 1926 évi október hó 28-án lefoglalt 1737-60 P. becsértékű ingóságokra a tartárjani kir. járásbírószék 5777 926 sz. végzésével az árverés elrendelvélen, annak az 1908. évi XLII. t. c. 20. §-a alapján az alább megnevezett s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltaték javára is az árverés megtartását elrendelem, végrehajtást szenn. lakásán ülésterében Kisterenyén leendő megtartására határidővel 1933 évi február hó 16 nap délután 2 óráig tüstén ki, amikor a bíróság lefoglalt árúk, ülésterendezés s egyéb ingóságokat a legbőbbit igényének készpénzfizetés ellenében, esetleg becserélő alul is — de a kiküldési ár kétharmadánál alacsonyabban nem — el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kiküldési ára egyezer pengő fölül van, az 5610—931. M. E. számú rendelet értelmében csak azok árverezhetnek, akik a kiküldési ár egytizedrészét bántépénzül leteszik.

Salgótarján, 1933 évi január hó 16-án.

Török Gyula
kir. bír. végrehajtó.

Egy szoba, konyha, speiz és előszoba azonnal kiadó. Egyezer pengőn Takarékpénztár.

Salgótarján megyei város polgármestri hivatalától.

796/1933.

Hirdetmény.

A Szilárdy István és Béla birtokából kisajátított és lemondás folytán megüresedett 59. sz. ház helyre pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen telket elnyerni óhajtják, hogy igényüket február hó 10-ig nálam jelentsék be.

Salgótarján, 1933. január 20.

A polgármester helyett:
Dr. Fügus Béla, főjegyző.

Nyomatott: „A MUNKA” nyomdában Salgótarján. — Nyomdatulajdonos: Végh Kálmán

Ne dobja ki

pénzt feleslegesen elhasznált világítóáramérll

Dobja ki

régi, elhasznált, izzólámpáit és vegyen

Superlite-izzót.

Előnyei Kettőzött fényforrás. — Szélesebb fénykéve. — Különlegesen rövid, vékony, u. n. „platinakompozíció” izzószál. — Minden lámpán opál porcellánernyő van, mely az izzótestre szorosan rásimul. Így jobb, szebb fényhatás. — Fényvesztesség kizárva! — Csökkenett áramfogyasztás. — Félannyi gyertyafényű égők, mint az eddig használtak, ugyanolyan fényerősséget nyújtanak. — A létező legjobb és használatban a legolcsóbb gyártmány!

Vegyen még ma SUPERLITE izzót az alanti cégeknél:

Bartha Rezső Fő-utca 50.	Szántó Teszvérek Fő-utca 23.	Schwarcz J. Fő-utca 108.	ifj. Timaróczy Sándor Erzsébet-tér 5.
------------------------------------	--	------------------------------------	---

Mátraszelei fűtő szén

por és palamentes

10 métermázsa házhöz szállítva 18 P.

Megrendelhető **Czirbesz-féle vendéglőben** főtéri állomással szemben és lakásomon **Fő-utca 9. szám alatt.** Tisztelettel

(szabados) **Donovál József**

Figyelem! A jelenleg szállított szén minőség nem hasonlítható össze az eddig szállított minőséggel.

JOBB MINŐSÉG!

RÉGI ÁR!

Kedvező fizetési feltétellel!

A „Gyümölcstermelők. Országos Egyesülete” fél éves munkája.

A február hóban megtartandó országos nagygyűlést megelőzően a „GyOE” elnöksége, Gyömőrey György zalavármegyei főispán elnökele alatt értekezletet tartott. A belügyminiszter és a földművelésügyi miniszter képviselői, a közigazgatási hatóságok fejeivel karöltve alapították meg az önkormányzat erkölcsi támogatása mellett m. é. július 8-án a „GyOE”-t azzal a céllal, hogy mindazok a feladatok, amelyek a gyümölcstermeléssel kapcsolatban a földművelésügyi tárcaán belül meg nem oldhatók, társadalmi uton nyerjenek megoldást. S ternád István a „GyOE” ügyvezető alelnöké terjesztette elő a szervezkedés eddigi eredményét, amennyiben jelentette, hogy 14 vármegyében fiókegyesület alakult a megyei jelleg kidomborításával, a többi megyében a fiókegyesületek most vannak alakulás alatt. Továbbá, hogy az eddigi általános 1 millió csemete ültetés helyett, amely hazánk 16 millió holdat kitevő területén 16 millió csemetének csak kivetsztett részét pótolta, az idén összel 3 millió csemete ültetett. Az Egyesület már eddig is a védőszereknek olcsóbb beszerzését tudta keresztülvinni és a tavaly megalakult Fiókegyesületek tagjai gyümölcstermelésének értékesítésében a gazdák érdekeit képviselve vett már részt. A február közepén megtartandó nagygyűlésen az Egyesület országos vonatkozású eredményeiről és munkájáról fogja a nagyközönséget kimerítően informálni, egyben azokat a terveket kívánja ismer-

letni, amelyeket a gyümölcstermelés révén a magángazdaságok racionalizálása és az államháztartás bevételeinek szaporítására törekszik maga elé.

Perverzítás ez már vagy örület? Egy vidéki lapírtásunk vezető helyén holland írórsárból írja az alábbiakat: Kelet-Ausztráliában a juhnyájak tulajdonosai elhatározták, hogy elpusztítsanak egymillió birkát, hogy a hus és gyapjú árát felszínen tarthassák. — Egy bretagnei helységben a halászok 500.000 halat dobta vissza a tengerbe. — Braziliában mostanában ismét 70.000 zsák kávét semmisítettek meg. — San-Franciskóban 100.000 bála gyapotot és Kubában 5000.000 kilogramm kendert pusztítottak el. — Kanadában a gépeket árpával lütk, lévén ez ott jóval olcsóbb, mint a szén meg a fa. — Mexikóban mostanában milliószámra rohadtak el a banán-gyümölcsök és nagymennyiségű rozs és kukorikacészleteket égetnek el. — Az Egyesült Államok és Kanada nagyon sok millió tonna gabonafelesleggel rendelkezik; kétséges, hogy a learatott új gabonamennyiségnek lesz-e elegendő hely a régi készletek mellett a tárolásra. Tehát rengeteg gabona óriási mennyiségű elsőrendű ipari nyersanyag és tápanyag! És mégis, az élet mind drágább lesz; az emberek milliói éheznek és rongyosan járnak — a kartellek nagyobb dicsőségéért! És az emberiséget egyre azzal áltatják, hogy egy jobb világ felé haladunk! Azt hisszük ide nem kell bővebb kommentár.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

4. Sz. 5. V.

8 Sz. 9 Cs.

Feleségem a hadnagy úr.
Fősz.: Eggerth Márta.

VIKTORIA
Földes Imre és Harmath Imre operettje.

Jón!

Jón!

A St. Moritzi kaland.
Fősz.: HARRY PIEL.

Vigjáték. Híradó.

Vigjáték. Híradó.

Kezdetek: szerdán, csütörtökön

szombaton este 8, vasár- és ünnepnap d. u. 5, 7 és 9 ó-kor.